

P. J. Popielec - Pucnat P. T. Fulkosik - Ujst Emu
Rada Gminy
P. S. Tykiele 1303

Sprawozdanie

z realizacji Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Gminie Zawoja za 2024 rok.

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości.

Do zadań gminy nałożonych ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej należy:

1. Opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny;
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny;
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia rodzinnego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez:
 - 1) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostęp do specjalistycznego poradnictwa,
 - 2) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - 3) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
 - 4) finansowania w zakresie:
 - podnoszenia kwalifikacji zawodowych przez asystenta rodziny,
 - kosztów związanych z udzieleniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust.2, ponoszonych przez rodziny wspierające,
5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadaptacyjnym,
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych w zakresie wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie,

7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Realizacja zadań :

1. W 2024 roku w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Zawoi zatrudniony został **1 asystent rodziny**. Praca asystenta rodziny opierała się na bezpośrednim kontakcie z klientami w ich miejscu zamieszkania oraz na współpracy z instytucjami, urzędami, służbą zdrowia, celem udzielenia kompleksowego wsparcia rodzinie objętej asystenturą. Asystent prowadził również dokumentację ewidencjonując swoje działania w tym: indywidualny plan pracy oraz okresową ocenę podjętych działań. Asystent rodziny zatrudniony jest w ramach zadaniowego trybu pracy, co pozwala na prace z rodzinami w różnych godzinach, także poza godzinami pracy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawoi.
2. Działania, podejmowane na rzecz wprowadzenia pozytywnych zmian w rodzinach zagrożonych wykluczeniem społecznym są wieloaspektowe i wielokierunkowe. Dla każdej rodziny po przeprowadzonej diagnozie został stworzony indywidualny plan pracy określający cele główne oraz cele szczegółowe, jak również formy i metody pracy z rodziną.
3. W okresie od 01.01.2024r. do dnia 12.12.2024r. asystenturą rodzinną objętych było **11 rodzin**, w których wychowywało się **21 dzieci**.
4. Problemy występujące w rodzinach objętych asystenturą:
 1. choroba psychiczna,
 2. kryzys i trudności emocjonalne związane z urodzeniem dziecka o specjalnych potrzebach rozwojowych,
 3. niepełnosprawność,
 4. niewydolność opiekuńczo - wychowawcza,
 5. brak umiejętności dysponowania posiadanymi środkami finansowymi,
 6. niezaradność życiowa,
 7. wycofanie społeczne (niska samoocena),
 8. brak umiejętności dbania o higienę (osoby dorosłej i noworodka),
 9. brak dbałości o najbliższe otoczenie (trudne warunki mieszkaniowe),

Efekty, które udało się wypracować w rodzinach objętych asystenturą:

1. Działania interwencyjne i zaradcze w sytuacjach zagrożenia życia służące poprawie zdrowia i akceptacji choroby;
2. Nabycie prawidłowych umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego w zakresie racjonalnego gospodarowania budżetem, poprawa sytuacji finansowej;
3. Nabycie umiejętności dbania o własne otoczenie, utrzymywanie czystości w domu, prawidłowe nawyki higieniczne;
4. Poprawa umiejętności opiekuńczo wychowawczych, prawidłowej komunikacji rodzic - dziecko, organizacja czasu wolnego;
5. Zaciśnięcie więzów rodzinnych, umiejętność okazywania uczuć;
6. Podniesienie samooceny i wzrost poczucia własnej wartości (pomoc psychologiczna i terapeutyczna);
7. Pomoc w uzyskaniu zatrudnienia;
8. Poszerzenie wiedzy na temat rozwoju i pielęgnacji dziecka, w tym dziecka niepełnosprawnego (właściwa higiena i pielęgnacja) oraz uzyskanie wiedzy w zakresie sieci wsparcia instytucji działających w obszarze pomocy dziecku i rodzinie.

Działania podejmowane na rzecz rodzin zastępczych, biologicznych przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zawoi :

W 2024r. na terenie Gminy Zawoja funkcjonowały **2 rodziny zastępcze spokrewnione**, w których przebywało **3 dzieci oraz 2 rodziny niezawodowe, w których umieszczono 3 dzieci**. Łączna liczba dzieci z terenu Gminy Zawoja umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Suskiego - **8 osób**.

Praca świadczona przez pracowników Ośrodka w tym obszarze polegała na:

- przeprowadzanie wywiadu środowiskowego w rodzinie kandydatów na rodzinę zastępczą i opiniowanie wniosku o utworzenie rodziny zastępczej w osobie kandydatów wskazanych przez Sąd (przesłanie opinii do Sądu i PCPR);
- prowadzenie oddziaływań mających na celu powrót dziecka do środowiska naturalnego poprzez rozmowy mobilizujące z rodziną biologiczną i motywowanie rodziców do większego zaangażowania w działania, które pozwolą na powrót dziecka do środowiska naturalnego,
- mobilizowanie rodziców biologicznych do nawiązania kontaktu z rodziną zastępczą i poprawy z nią relacji dla dobra dziecka;

- stałe diagnozowanie i monitorowanie warunków życia rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w zastępczej formie opieki;
- zapewnienie rodzinom poradnictwa i wsparcia;
- monitoring funkcjonowania i wydolności wychowawczej rodzin oparty na zaangażowaniu i współpracy podmiotów działających na rzecz dobra i bezpieczeństwa dziecka i rodziny (asystent rodziny, kurator, pedagog szkolny);
- objęcie pomocą dzieci w szczególności w formie dożywiania, motywowanie do korzystania z organizowanych form spędzania czasu wolnego (świetlica)
- zapewnienie bezpieczeństwa materialno - bytowego rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie pokonać trudności wykorzystując własne możliwości i zasoby;
- podejmowanie działań w zakresie aktywności społeczno-zawodowej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- mobilizowanie rodziców do korzystania z dostępnych form wsparcia (psycholog, psychoterapeuta mediator, terapeuta uzależnień)
- wspieranie i propagowanie różnych form aktywności społecznej działającej na rzecz wspomagania rodzin oraz umacniania w nich więzi rodzinnych;
- udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym oraz zjawiskiem przemocy domowej;
- współpraca wszystkich instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy.

Potrzeby związane z realizacją zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w odniesieniu do zdiagnozowanych w Gminie Zawoja problemów obejmują przede wszystkim:

1. Opracowanie i realizację 3 letniego programu wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej.
2. Zatrudnienie asystenta, zapewnienie mu możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych.
3. Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, w tym również kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające.
4. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym : placówek wsparcia dziennego (koła zainteresowań, kluby, praca podwórkowa) oraz zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla rodzin.
5. Zapewnienie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinie

zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo – terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Kwota wydatkowana na ten cel przez Gminę Zawoja w 2024r. wyniosła **164.283,91zł**.

6. Organizacja wsparcia dla rodzin i dzieci z terenu Ukrainy wymagających wsparcia psychologicznego i działań w zakresie zabezpieczenia ich prawidłowego procesu wychowawczego.

Z doświadczenia w pracy z rodzinami na terenie Gminy Zawoja należy stwierdzić, że obserwujemy coraz więcej problemów opiekuńczo – wychowawczych oraz edukacyjnych z dziećmi oraz młodzieżą. Ponadto systematycznie wzrasta liczba rodzin wymagających specjalistycznego wsparcia, co w kolejnych latach będzie powodować jeszcze większą konieczność zintegrowanej współpracy i działań wszystkich instytucji pracujących w obszarze wsparcia społecznego.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Zawoi
mgr Joanna Dyrca
Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej